

Materská škola, Školská 297/21, Bystrička

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

„Zvyky a tradície očami detí“

*„Od detí sa môžete veľa naučiť. Napríklad, koľko trpezlivosti máte.“
(Franklin P. Jones)*

Názov ŠkVP:	Zvyky a tradície očami detí
Stupeň vzdelania:	Predprimárne vzdelanie
Dĺžka štúdia:	3 – 4 roky
Formy výchovy a vzdelávania:	Celodenná, poldenná
Vyučovací jazyk:	Slovenský jazyk
Prerokovaný v pedagogickej rade:	17.06.2025 Mgr. Martina Jablonská vedúca MZ
Prerokovaný v rade školy:	23.06.2025 Eva Turanová predseda
Schválený zriaďovateľom:	01.07.2025 Mgr. Roman Kubala starosta
Vydaný dňa: Vydala:	13.06.2025 JUDr. Hana Kubalová riaditeľka

Obsah

1	Názov vzdelávacieho programu	4
2	Vymedzenie cieľov a poslania výchovy a vzdelávania a zameranie školy	5
2.1	Vlastné ciele materskej školy	5
2.2	Vlastné zameranie školy	7
3	Stupeň vzdelania	10
4	Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania	10
4.1	Dĺžka dochádzky	10
4.2	Formy výchovy a vzdelávania	11
5	Učebné osnovy	12
5.1	Východiská plánovania výchovno-vzdelávacej činnosti	13
5.2	Osobitosti výchovy a vzdelávania detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími a špecifiká plánovania výchovno-vzdelávacej činnosti	14
6	Vyučovací jazyk	15
7	Hodnotenie detí	16
7.1	Kritériá hodnotenia detí	16

1 Názov vzdelávacieho programu

Ľudová slovesnosť, zvyky a tradície predstavujú vo výchove dieťaťa v predškolskom veku jeden zo základných kameňov, na ktorom je budované ďalšie systematické pôsobenie výchovy umením k umeniu. Ľudová tvorivosť je pre deti veľkou umeleckou i výchovnou hodnotou. Je v nej zobrazený svet a život s nevšednou vynaliezavosťou, postrehom a vtipom. V minulosti sa deti zúčastňovali na všetkých oblastiach života. Veľa riekaniek, detských ľudových piesní bolo spojených so svetom zvierat, s prírodou. Deti intenzívne prežívali všetko, čo sa dialo doma, v dedine, v prírode, či už išlo o striedanie ročných období a s nimi súvisiace zmeny v prírode, či o prácu na poli, doma, alebo o významné udalosti ľudského života, ako narodenie alebo svadba. Preto sme ľudovú tvorivosť pretavili do názvu nášho vzdelávacieho programu *„Zvyky a tradície očami detí“*.

Vychádzajúc z názvu vzdelávacieho programu rozvíjame u detí pozitívny vzťah k ľudovým zvykom a tradíciám, čím utvárame a rozvíjame národné povedomie detí. Mnohé zložky ľudovej slovesnosti patria už minulosti, mnoho z nich je zabudnutých a to je práve dôvod, aby sme prostredníctvom zážitkového učenia s deťmi opäť objavovali ich krásu, pestrosť a význam a tak vytvárali podmienky na dosiahnutie optimálnej kognitívnej, senzomotorickej a sociálno-citovej úrovne ako základu pripravenosti na školské vzdelávanie i na život v spoločnosti.

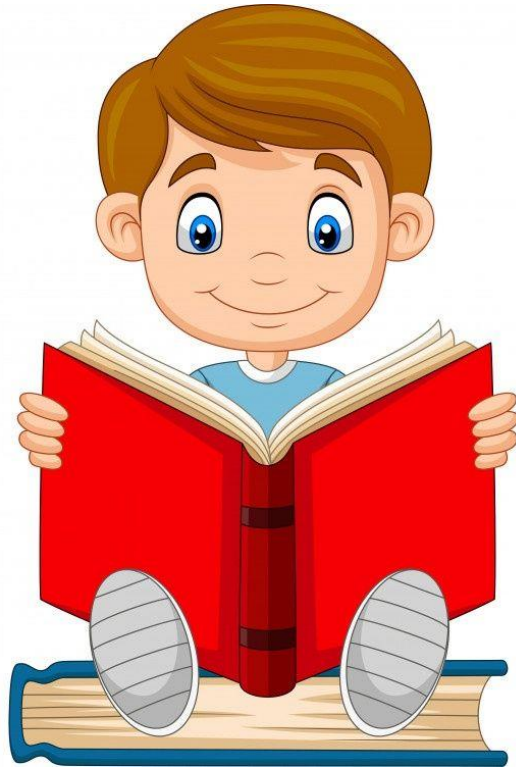
2 Vymedzenie cieľov a poslania výchovy a vzdelávania a zameranie školy

Vlastné ciele a poslanie výchovy a vzdelávania v našej materskej škole sme si stanovili v súlade so všeobecnými cieľmi ustanovenými v Štátnom vzdelávacom programe pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (ďalej len „ŠVP“), s cieľmi výchovy a vzdelávania ustanovenými v školskom zákone, s cieľmi stanovenými v koncepčnom zámere rozvoja materskej školy, s potrebami a záujmami detí, zákonných zástupcov a pedagogických zamestnancov a vlastným zameraním školy.

2.1 Vlastné ciele materskej školy

- ✓ uľahčiť deťom plynulú adaptáciu na nové prostredie a navodiť u nich pocit istoty, bezpečia,
- ✓ porozumenia a lásky počas pobytu v MŠ
- ✓ rozvíjať osobnosť dieťaťa po každej stránke
- ✓ rozvíjať a podporovať zdravé sebavedomie a sebaistotu detí
- ✓ vytvoriť vzťah založený na vzájomnej úcte, dôvere a pochopení každého dieťaťa
- ✓ prebúdzat' v dieťati aktívny záujem a chuť pozerat' sa okolo seba, počúvať, objavovať, ale i s odvahou ukázať čo všetko vie, zvládne a dokáže
- ✓ využívať hru ako základný výchovno-vzdelávací prostriedok aktivizácie detí k učeniu sa, získavaniu a využívaniu informácií, sebarealizácii, sebakontrolu, sebazdokonaľovaniu, sebaregulácii, sebareflexii
- ✓ naučiť deti rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť
- ✓ naplňovať potrebu dieťaťa po sociálnom kontakte s rovesníkmi i dospelými
- ✓ podporovať nadanie a záujmy každého dieťaťa
- ✓ prebúdzat' trvalý a pozitívny vzťah k hudbe, umeniu, k národným kultúrnym hodnotám a človeku
- ✓ vnímať rozmanitosť prírody ako významnú hodnotu pre človeka
- ✓ utvárať a upevňovať návyky zdravého životného štýlu
- ✓ ciele programu realizovať prostredníctvom sociálneho a zážitkového učenia

- ✓ skvalitňovať vzťahy medzi materskou školou a rodičmi
- ✓ uplatňovať a chrániť práva dieťaťa v spolupráci s rodinou
- ✓ pripraviť deti na vstup do základnej školy.

2.2.Vlastné zameranie školy

Rozvíjať u detí pozitívny vzťah **k ľudovým zvykom a tradíciám** a tak upevňovať ich národné povedomie. Prostredníctvom zážitkového učenia objavovať s deťmi krásu, pestrosť a význam ľudovej slovesnosti. Približovať deťom život na dedine v minulosti, život v regióne Turca a život v obci, v ktorej žijú. Oživiť ľudové tradície formou vystúpenia folklórnych muzikantov, tvorivými dielňami za účasti rodičov a starých rodičov (výroba adventných vencov, pečenie vianočných medovníkov a oblátok, fašiangových šišiek, zvyky na Luciu, maľovanie veľkonočných kraslíc, stavenie mája...) a touto formou obohacovať výchovno-vzdelávací proces.

Dostatočným množstvom pohybových a športových aktivít **viest' deti k zdravému životnému štýlu a celoživotnej pohybovej aktivnosti**. Zvyšovať kvalitu výchovy a vzdelávania v oblasti zdravia a pohybu, pretože súčasná digitalizácia vedie k zníženému pohybu už u detí predškolského veku, deti majú menej prirodzeného pohybu na čerstvom vzduchu, a tak sa zvyšuje obezita a aj chorobnosť detí. Obohacovať výchovu a vzdelávanie záujmovými činnosťami – pohybový krúžok, tanečný krúžok, lyžiarsky a plavecký výcvik.

Dodržiavať zásady zdravého životného štýlu, zdravej životosprávy a tým podporovať zdravý rast a správny psychomotorický vývin detí. Vytvárať vzťah k zdravej výžive správnymi stravovacími návykmi a plniť tak ciele Národného akčného plánu v prevencii obezity. Školský projekt: „Plán boja proti obezite“

Rozvíjať u detí environmentálne cítenie, naučiť ich orientovať sa v jednoduchých javoch a dejoch, ktoré ich bezprostredne obklopujú, aby dokázali zhodnotiť a zvážiť riziká i prínosy a podľa toho dokázali konať. Viesť deti k zodpovednosti za dôsledky svojho správania vo vzťahu k prírodnému prostrediu, naučiť ich elementárne zručnosti ochrany životného prostredia a aktívne sa podieľať na jeho starostlivosti. Priviesť deti k poznaniu, že zem je krásne miesto pre život a uvedomeniu si významu jej ochrany. Vedieť, že každá ľudská činnosť v prírode prináša dôsledky a má priamy vzťah na naše zdravie a zdravie prírody. Ponúkať deťom množstvo aktivít na vyjadrovanie radostí z existencie krás živej i neživej prírody.

3 Stupeň vzdelania

Predprimárne vzdelanie získa dieťa absolvovaním posledného roka školského vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole. Dokladom o získanom stupni vzdelania je osvedčenie o získaní predprimárneho vzdelania. Tento doklad vydá riaditeľ materskej školy len dieťaťu, ktoré absolvovalo posledný rok vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole.

4 Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania

4.1 Dĺžka dochádzky

Dochádzka do materskej školy je niekoľkoročná, ale i jeden rok pred plnením povinnej školskej dochádzky. Na predprimárne vzdelávanie sa prijíma dieťa od troch rokov veku, výnimočne možno prijať dieťa od dovŕšenia dvoch rokov veku. Pre dieťa, ktoré dosiahlo 5 rokov veku do 31. augusta, ktorý predchádza začiatku školského roka, od ktorého bude dieťa plniť povinnú školskú dochádzku v základnej škole, je **predprimárne vzdelávanie povinné**. Povinné predprimárne vzdelávanie trvá jeden školský rok. Ak dieťa ani po dovŕšení šiesteho roku veku nedosiahne školskú spôsobilosť, bude pokračovať v plnení povinného predprimárneho vzdelávania ešte jeden rok za podmienok ustanovených v § 28a ods. 3 školského zákona.

4.2 Formy výchovy a vzdelávania

V materskej škole sú obe triedy s celodennou výchovou a vzdelávaním, je však možnosť i poldenného pobytu, adaptačného pobytu alebo diagnostického pobytu, na základe písomnej žiadosti rodiča a rozhodnutia riaditeľky školy.

Povinné predprimárne vzdelávanie plní dieťa formou pravidelného denného dochádzania v pracovných dňoch v rozsahu najmenej štyri hodiny denne, okrem času školských prázdnin. Dieťa so zdravotným znevýhodnením môže plniť povinné predprimárne vzdelávanie v rozsahu menej ako štyri hodiny denne za podmienok ustanovených v § 59a ods. 5 školského zákona.

Výchova a vzdelávanie sa v materskej škole uskutočňuje prostredníctvom denných činností, pričom je:

- ✓ zabezpečené vyvážené striedanie spontánnych hier a riadených činností
- ✓ vytvorený dostatočný priestor pre individuálne potreby a záujmy detí
- ✓ zabezpečené dodržiavanie zásad zdravej životosprávy (pravidelné stravovanie, dostatočný pobyt na čerstvom vzduchu, dostatočná pohybová aktivita a odpočinok)
- ✓ umožnené poskytovanie podporných opatrení vo výchove a vzdelávaní podľa zákona a katalógu podporných opatrení, ktorý vydáva ministerstvo (§§ 145a, 145b školského zákona).

5 Učebné osnovy

Učebné osnovy v materskej škole v Bystričke plnia:

- **programovú funkciu** – určujú rozsah výchovy a vzdelávania
- **orientačnú funkciu** – nevypracúvajú sa ako definitívne, nemenné, môžu sa dopĺňať a upravovať za vopred určených podmienok
- **normatívnu funkciu** – sú záväzkom pre všetky učiteľky.

Učebné osnovy sú vypracované tak, aby učiteľky neobmedzovali, ale naopak, aby im ponechávali voľnosť v ich prispôsobovaní sa individuálnym vzdelávacím potrebám detí. Učebné osnovy určujú rozsah výchovy a vzdelávania, môžu sa dopĺňať a upravovať, jednotlivé úpravy sa schvaľujú na pedagogickej rade. Sú záväzné pre všetky učiteľky. V materskej škole sú učebné osnovy vypracované zvlášť pre mladšiu vekovú skupinu (2 – 4 ročné deti) a zvlášť pre staršiu vekovú skupinu (4 – 6 ročné deti).

5.1 Východiská plánovania výchovno-vzdelávacej činnosti

Plánovanie výchovno-vzdelávacej činnosti vychádza zo vzdelávacích štandardov jednotlivých vzdelávacích oblastí ŠVP. Učebné osnovy sú rozdelené na 10 obsahových celkov, pričom ku každému obsahovému celku je uvedená charakteristika. Časové trvanie jedného celku je jeden mesiac. Súčasťou každého obsahového celku sú jednotlivé témy zodpovedajúce príslušnému počtu týždňov v mesiaci.

Výchovno-vzdelávacia činnosť je plánovaná týždenne na prácu materskej školy s celodennou formou výchovy a vzdelávania. Plán výchovno-vzdelávacej činnosti je súčasťou prípravy učiteľky na výchovno-vzdelávaciu činnosť. Obsah i forma plánu je plne v kompetencii každej učiteľky.

Učiteľky vzájomne spolupracujú v rámci prípravy a plánovania svojej výchovno-vzdelávacej činnosti, je na ich vzájomnej súčinnosti a dohode, koľkokrát za týždeň zaradia jednotlivé vzdelávacie oblasti, pričom vychádzajú z odporúčaných rozvrhnutí vzdelávacích oblastí v ŠVP. Pri plánovaní rešpektujú vývinové súvislosti, prirodzenú variabilitu detí a sociokultúrne prostredie, z ktorého deti pochádzajú. V rámci cielených výchovno-vzdelávacích aktivít v týždni zohľadňujú možnosť vzájomne kombinovať a prelínať príslušné vzdelávacie oblasti.

Súčasťou plánovania je vymedzenie tém, ktoré sú interným materiálom materskej školy schváleným pedagogickou radou. Témy zohľadňujú aktivity s deťmi v rámci určitého obdobia (1 týždeň). Jednotlivé témy možno podľa potreby učiteliek zlúčiť, zmeniť ich poradie alebo ich flexibilne prispôbiť významným dňom v kalendári, ročným udalostiam, športovým výcvikom, sviatkom..., ale i materiálno-technickému zabezpečeniu materskej školy a konkrétnej triedy.

Učiteľky plánujú systematicky, od menej náročných požiadaviek na dieťa k náročnejším, samostatne si volia vhodné metódy, stratégie, formy a prostriedky pre svoju plánovanú výchovno-vzdelávaciu činnosť. Majú možnosť využitia adaptácie výkonových štandardov jednotlivých vzdelávacích oblastí; výkonové štandardy môžu v prípade ich širšieho vymedzenia deliť, ale i spájať do logicky integrovaných celkov. Plánovanie popoludňajších vzdelávacích aktivít je plne v kompetencii učiteliek konkrétnych tried.

V čase školských prázdnin, kedy je počet detí nižší, sa výchovno-vzdelávacia činnosť plánuje a realizuje v hrách a hrových činnostiach.

5.2 Osobitosti výchovy a vzdelávania detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a špecifiká plánovania výchovno-vzdelávacej činnosti

Materská škola poskytuje pre deti inkluzívne vzdelávanie. Naplňa ideu rovnosti šancí pre všetkých, rovnosti prístupu ku vzdelávaniu a v konečnom dôsledku aj k zabezpečeniu sociálnej inklúzie.

Materská škola zabezpečuje intenzívnu spoluprácu s rodičmi detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „deti so ŠVVP“), ako aj na komunikáciu so zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie, ktoré týmto deťom poskytujú podporné služby.

Učiteľky materskej školy v spolupráci s pedagogickým asistentom, ak je pridelený dieťaťu, prístupujú k týmto deťom individuálne a zabezpečujú ich zmysluplný individuálny rozvoj. Dieťa so ŠVVP sa vzdeláva podľa školského vzdelávacieho programu školy. Ak jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú, aby sa vzdelávalo podľa školského vzdelávacieho programu, dieťa sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu vypracovaného v súlade s odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu dieťaťa. Deťom so ŠVVP sa v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania a odporúčaniami zariadenia poradenstva a prevencie poskytujú rôzne formy špecifickej pedagogickej a odbornej podpory a intervencie.

Vzdelávanie detí so ŠVVP formou školskej integrácie sa uskutočňuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ak je to potrebné, v triedach spolu s ostatnými deťmi. Pri tvorbe individuálneho vzdelávacieho programu sa vychádza zo záverov a odporúčaní uvedených v správach z diagnostického vyšetrenia príslušného centra poradenstva a prevencie alebo príslušného centra špeciálno-pedagogického poradenstva zaradeného do siete škôl a školských zariadení, s prihliadnutím na aktuálne podmienky materskej školy.

Materská škola vytvára podmienky na to, aby všetky jej učiteľky boli schopné orientačne identifikovať špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby detí a zároveň, aby boli v úzkom kontakte s odborníkmi, ktorí majú identifikáciu špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb v kompetencii. Učiteľky sú schopné prístupovať k deťom so ŠVVP individuálne a zabezpečovať ich zmysluplný individuálny rozvoj. Jedným z nástrojov takéhoto rozvoja je individualizácia vzdelávacích programov pre tieto deti. Podmienkou vytvorenia

individuálneho programu vzdelávania pre dieťa so ŠVVP je kvalitná pedagogická diagnostika. Učiteľka využíva špeciálno-pedagogické metódy a prostriedky práce, ktoré prihliadajú na zdravotné znevýhodnenie dieťaťa a aktuálnu úroveň dosiahnutých poznatkov, ktoré je u každého dieťaťa individuálne.

Materská škola rovnako vytvára podmienky na intenzívnu spoluprácu a komunikáciu s rodičmi týchto detí, ako aj na komunikáciu so zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie, ktoré týmto deťom poskytujú **podporné opatrenia**.

6 Vyučovací jazyk

Predprimárne vzdelávanie sa v materskej škole uskutočňuje v štátnom jazyku Slovenskej republiky.

7 Hodnotenie detí

Cieľom hodnotenia detí je poskytnúť učiteľke spätnú väzbu o tom, ako každé jedno dieťa zvládlo zadanú úlohu, v čom má nedostatky, kde sú jeho rezervy a v čom sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia sú metódy pochvaly a povzbudenia, ktoré sú neoceniteľným prostriedkom motivácie detí.

Účelom hodnotenia je získavať a efektívne využívať informácie a podklady slúžiace na rozpoznanie silných a slabých stránok dieťaťa, a tak posudzovať jeho výkon v materskej škole.

Hlavnou metódou hodnotenia detí je pedagogické pozorovanie, ktoré učiteľka prevádza každodenne. Individuálny rozvoj detí, ich pokrok v učení, sebaobsluha, tempe a priebehu ich celkového vývoja sa zaznamenáva do hárkov pedagogickej diagnostiky.

Najčastejšie využívanými metódami hodnotenia sú: pozorovanie, rozhovor, záznamy v pedagogickej diagnostike, spätná väzba, analýza produktov detskej činnosti, rozbor pracovných listov, hodnotenie výtvarných prác i hodnotenie výkonu detí verejnosťou.

Súčasťou posudzovania úrovne schopností detí sú aj evaluačné otázky, ktoré sú súčasťou plánov výchovno-vzdelávacích činností v materskej škole. Cieľom evaluačných otázok je prispievať k riadenému a funkčnému procesu vyhodnocovania detského učenia a pokroku a zefektívneniu plánovania výchovno-vzdelávacej činnosti. Evaluačné otázky sú výborným prostriedkom k „vnútrotriednemu“ vyhodnocovaniu (t. j. evaluácii vykonávanej učiteľkou vo svojej vlastnej triede) s cieľom optimálnej podpory dieťaťa a rozvoja jeho spôsobilostí, ale i k externej evaluácii výchovno-vzdelávacieho procesu realizovanej napr. školskou inšpekciou.

7.1 Kritériá hodnotenia detí

Hodnotením v materskej škole sa zisťuje ako:

- sa dieťa adaptovalo na prostredie materskej školy
- udržiava sociálny kontakt s rovesníkmi
- rešpektuje etické hodnoty a pokyny učiteľky
- prejavuje záujem o činnosti
- má osvojené základné hygienické, stravovacie a spoločensko-kultúrne návyky

- si aktívne osvojuje poznatky, zručnosti, postoje, návyky
- primerane vyjadruje vlastné názory a skúsenosti
- reaguje na nové podnety a stimuláciu
- je samostatné a tvorivé pri riešení úloh
- vie pracovať individuálne, vo dvojiciach aj v skupinách
- dokončí činnosti v požadovanej kvalite a čase
- primerane komunikuje, rozumie pokynom, má primeranú slovnú zásobu
- hodnotí vlastný pokrok a výkon v porovnaní s predchádzajúcim
- ovláda základné lokomočné pohyby
- má osvojenú jemnú motoriku a grafomotorické zručnosti
- dokáže získané vedomosti, zručnosti a schopnosti využiť a aplikovať v praktických činnostiach.

REVIDOVANIE ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie revidovania, úpravy, zmeny